

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 41
hallituksen esityksen johdosta laiksi eräistä väliaikaisista poik-
keussäännöksistä verolakeihin**

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 1981 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 137 laiksi eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin.

Eräistä väliaikaisista poikkeuksista voimassa olevaan verolainsäädäntöön on usean vuoden ajan säädetty vuosittain annettavalla erillisellä lailla. Nämä säännökset ovat olleet luonteeltaan joko väliaikaisia tai niitä ei muutoin ole voitu sopivasti sisällyttää muihin verolakeihin. Hallitus ehdottaa, että vuodelta 1982 toimitettavaa verotusta varten säädettäisiin verolaki, johon sisältyisi samat verotusta koskevat poik-

keussäännökset, jotka sisältyvät myös kuluvalta vuodelta toimitettavaa verotusta varten annettuun vastaavaan lakiin.

Valiokunta on käsitellyt asian ja todennut hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen tarkoituksenmukaiseksi. Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta on päättänyt asettua puoltamaan hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

*että Eduskunta päättäisi hyväksyä
hallituksen esitykseen sisältyvän laki-
ehdotuksen muuttamattomana.*

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1981

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja J. Laine, jäsenet Breilin, Koppanen, Lampinen, Linna, Manninen, Me-

lin, Niskanen, Sirén, A. Stenbäck, Sutinen, Tamminen ja Tenhiälä sekä varajäsenet Kangas, Muurman, Puolanne, Surakka, Söderström ja Vänskä.

Vastalause

Viime syksynä eduskunta hyväksyi eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin annettuun lakiin (803/79) sisällytettäväksi vuodelta 1980 ja vuodelta 1981 toimitettavassa verotuksessa noudatettavan säännöksen, jonka mukaan verovelvollisella on tuloverotuksessa oikeus vähentää hänen maksettavakseen verovuonna pantu varallisuusvero tai sen osa, joka vastaa hänen osaksi tai kokonaan omistamansa elinkeinotoi-

mintaa harjoittavan osakeyhtiön tai osuuskunnan osakkeiden tai osuuksien osuutta hänen veronalaisista varoistaan. Vähennys ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin verovelvollisen samalta yhtiöltä tai osuuskunnalta verovuonna saaman palkan veronalainen määrä. Nyt hallitus esittää vuodelta 1982 toimitettavaa verotusta varten säädettäväksi verolain, johon sisältyisi vastaavanlainen säännös.

Hallitus esittää säännöstä jälleen vain väli-

aikaisena sovellettavaksi vuoden 1982 verotuksessa. Vastalauseessa vuosia 1980 ja 1981 koskevien lakiehdotusten johdosta annettuun valtiovarainvaliokunnan mietintöön n:o 49/1980 me allekirjoittajat katsoimme, että esillä ollut veronhuojennusesitys on vain vaatimaton askel varallisuusveron omistajayrittäjille aiheuttamien kohtuuttomien haittojen lieventämisen suuntaan ja että se on hyväksyttävissä vain väliaikaisratkaisuna. Olemme edelleen samalla kannalla.

Hallituksen esitykseen (HE n:o 137/1981 vp.) sisältyy viimevuotisen tavoin eräitä huomattavia puutteita. Lakiesityksen 5 §:ssä ehdotettu huojennus kohdistuu vain niihin osakeyhtiön osakkaisiin tai osuuskunnan jäseniin, jotka ovat saaneet palkkatuloa yhteisöstään. Niinpä huojennuksen ulkopuolelle jäisivät ne osakeyhtiön osakkaat, jotka eivät ole nostaneet tai voineet nostaa yhtiöstä palkkaa. Kuitenkin monessa tapauksessa perheyhtiössä työskentelee vain osa osakkaista. Lisäksi lakiehdotus jättää kokonaan huomiotta eräät suurehkot yrittäjäryhmät. Huojennuksesta eivät hallituksen mukaan pääse lainkaan osallisiksi yksityiset elinkeinonharjoittajat eivätkä avoimet ja kommandiittiyhtiöt eivätkä niiden yhtiömiehet. Sen vuoksi ehdotamme viimevuotisen tavoin

lakia täydennettäväksi siten, että yksityinen elinkeinonharjoittaja saisi vähentää liikkeeseen tai ammattiin kuuluvasta omaisuudesta menevän varallisuusveron elinkeinonharjoittajalle liikkeestä tai ammatista vahvistetusta ansiotulosta. Vastaavasti elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtymän — avoimen tai kommandiittiyhtiön jne. — osakkaalle osuudesta yhtymään määrätty varallisuusvero tulisi säätää vähennyskelpoiseksi siitä ansiotulosta, joka hänelle yhtymän ansiotoiminnassa suorittaman työn kohtuullisen arvon perusteella tulo- ja varallisuusverolain 17 b §:n 4 momentin nojalla määrätään.

Tulo- ja varallisuusverolain 18 §:n 4 momentin nojalla erikseen verotettaville avoimille ja kommandiittiyhtiöille määrätty varallisuusvero tulee vastaavasti olla vähennettävissä avoimen ja kommandiittiyhtiön tulosta, mitä merkitsevän lisäyksen ehdotamme niinikään otettavaksi lakiin. Sama vähennysoikeus koskisi ehdotuksemme mukaan myös liiketoimintaa harjoittavaa kuolinpesää viideltä perittävän kuolinvuotta seuraavalta vuodelta.

Edellä esittämämme perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

eräistä väliaikaisista poikkeussäännöksistä verolakeihin

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—4 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

5 §

(1 mom. kuten valiokunnan mietinnössä.)

Elinkeinotoimintaa harjoittavalla luonnollisella henkilöllä on oikeus vähentää hänen maksettavakseen verovuonna pantu varallisuusvero tai se osa siitä, mikä vastaa liikkeen tai ammatin varojen osuutta hänen kaikista veronalaisista varoistaan. Niin ikään on elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtymän osakkaalla oikeus vähentää hänelle osuudesta yhtymään määrätty varallisuusvero siitä ansiotulosta, joka tulo- ja

varallisuusverolain 17 b §:n 4 momentin nojalla katsotaan vastaavan hänen yhtymän ansiotoiminnassa suorittamansa työn kohtuullista arvoa.

Erillisenä verovelvollisena verotettavalla elinkeinotoimintaa harjoittavalla avoimella tai kommandiittiyhtiöllä tai kotimaisella liiketoimintaa harjoittavalla kuolinpesällä on tuloverotuksessa oikeus vähentää sille liikeomaisuudesta verovuonna maksuunpantu varallisuusvero.

6—8 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä.)

Helsingissä 6 päivänä lokakuuta 1981

Ulla Puolanne
Arto Lampinen

Mauri Vänskä
Esko J. Koppanen

Asser Stenbäck
Pertti Salolainen